

29 juni 2025

Geachte griffier,

Enkele partijen hebben ons advies gevraagd m.b.t. de motie M26.1 van Lokaal Liberaal, die 1 juli op de agenda van de raad staat. Graag willen we u verzoeken het bijgaande advies te verspreiden onder de fracties.

Met vriendelijke groet,

Frans te Braake
Energiecoöperatie Duurzame Vecht

Windenergie en het 10H-voorstel: wat raadsleden moeten weten

Standpunt van Energiecoöperatie Duurzame Vecht – juni 2025

1. Waarom deze notitie?

De fractie van Lokaal Liberaal stelt voor om een vaste minimale afstand van 10 keer de hoogte van een windmolen (10H) te hanteren tussen windmolens en woningen, met een maximale molenhoogte van 200 meter. Duurzame Vecht is gevraagd hier een oordeel over te geven.

Ons standpunt: het 10H-voorstel is juridisch riskant, inhoudelijk niet onderbouwd en praktisch onuitvoerbaar. Wij adviseren de raad om géén overhaaste besluiten te nemen, maar eerst de landelijke normen af te wachten.

2. Wat is er aan de hand?

- De landelijke overheid stelt op 1 juli 2025 nieuwe normen vast voor windmolens (bijvoorbeeld over geluid, slagschaduw en afstand tot woningen).
- Tot die tijd mogen gemeenten eigen regels voorstellen, maar die moeten wel juridisch en inhoudelijk kloppen.
- Het voorgestelde 10H-criterium zou bij molens van 200 meter hoogte leiden tot een minimale afstand van 2 kilometer tot woningen. Dat betekent: nagenoeg nergens meer windmolens in de gemeente – en ook bijna nergens anders in Nederland.

3. Wat zijn de bezwaren tegen het voorstel?

Juridisch:

- De provincie kan het voorstel eenvoudig passeren via een zogeheten projectbesluit (bevoegdheid onder de Omgevingswet).
- Het voorstel kan strijdig zijn met de Klimaatwet en Europese doelen.
- Kans op rechtszaken en schadeclaims van projectontwikkelaars bij onredelijke belemmering.

Inhoudelijk:

- Er is geen onderbouwing met gegevens over gezondheid of geluid.
- De verwijzing naar Duitsland of Oostenrijk is misleidend: 10H geldt alleen in één deelstaat van Duitsland (Beieren), nergens anders.
- Er ontbreekt een paragraaf over lokaal eigendom, compensatie of zeggenschap voor inwoners.

Praktisch en politiek:

- Dit werkt als een windenergieverbod – dat kan tot polarisatie leiden.

- Het voorstel ondermijnt inspanningen voor lokale participatie, zoals mede-eigenaarschap of een omgevingsfonds.

4. Wat stellen wij voor?

Wacht op de landelijke regels

Stel geen afstandsnormen vast vóór 1 juli. Dan weten we welke gezondheids- en milieuregels landelijk gaan gelden.

Nodig onafhankelijke experts uit

Organiseer een openbare sessie met het RIVM, de Omgevingsdienst en een geluidsexpert, zodat de raad goed geïnformeerd besluiten kan nemen.

Zet in op lokaal eigendom

Stel randvoorwaarden op: bijvoorbeeld minstens 50% lokaal eigendom, goede compensatie voor omwonenden, en een omgevingsfonds. Zo blijft de opbrengst in de regio.

Feiten boven sentiment

Laat de griffie een korte, feitelijke notitie opstellen over hoe anderen landen omgaan met afstanden. Zo voorkom je misverstanden.

5. Samenvattend

Een afstandsnorm van 10H is onrealistisch, juridisch kwetsbaar en inhoudelijk niet te verdedigen. Duurzame Vecht wil juist bijdragen aan goede, eerlijke en gedragen keuzes rond windenergie. Zelf zijn wij neutraal in wel/geen windmolens in Stichtse Vecht, maar als er windmolens komen dan in ieder geval coöperatief ontwikkeld zodat de opbrengst in de regio blijft en inwoners kunnen profiteren.

Onze oproep aan de raad:

Stel het besluit uit tot de landelijke normen bekend zijn, nodig experts uit, en werk intussen aan sterke spelregels voor lokaal eigendom en participatie.